

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO JAMAJKI

Opracował: Daniel Janusz
IV rok HOT/Dzienne
Nr. Albumu 32631

Spis treści

Wstęp.....	2
Rozdział I – Jamajka – podstawowe informacje.....	3
1.1 Położenie.....	3
1.2 Ludność.....	5
1.3 Ustrój Jamajki.....	6
1.4 Historia Jamajki.....	6
1.5 Naturalne warunki rozwoju turystyki.....	7
1.6 Atrakcje Turystyczne.....	8
Rozdział II – Rynek recepcji turystycznej.....	11
2.1 Region Karaibów.....	11
2.2 Przyjazdy do Jamajki.....	13
2.3 Rynki emisyjne.....	14
2.4 Profil turystów.....	16
2.5 Odwiedzane regiony.....	18
2.6 Cel przyjazdu.....	18
2.7 Środki lokomocji.....	19
2.8 Długość pobytu.....	20
2.9 Charakterystyka zakwaterowania oraz bazy noclegowej.....	21
2.10 Dochody z turystyki.....	23
Rozdział III – Rynek emisji turystycznej.....	26
Rozdział IV -Znaczenie rynku turystycznego dla Polski.....	28
Bibliografia:.....	29
Strony internetowe:.....	29
Spis tabel:.....	30
Spis Wykresów:.....	30
Spis rysunków:.....	30
Załączniki:.....	31

Wstęp

W niniejszej pracy został opisany rynek turystyczny Jamajki, przedstawione zostały dane dotyczące zarówno turystyki przyjazdowej jak i wyjazdowej. Praca zawiera charakterystykę przyjazdów turystycznych, opisanie celów przyjazdów, dochodów z turystyki oraz inne istotne informacje związane z tym zjawiskiem. Dane odnośnie udziału Polaków w ruchu turystycznym Jamajki również zostały umieszczone w tym opracowaniu.

Wybrałem akuratnie ten kraj gdyż tematyka turystyki w tym regionie interesuje mnie oraz zawsze chciałem spędzić wakacje na tej słonecznej oraz pełnej życia wyspie. Jamajka odgrywa znaczącą rolę w regionie karaibskim pod kątem miejsca destynacji turystów zagranicznych więc postanowiłem się dokładnie przyjrzeć temu zjawisku oraz opisać i przedstawić skrzętne dane związane z tym faktem.

Przygotowując poniższe opracowanie starałem się korzystać z możliwie najbardziej aktualnych danych, większość danych pochodzi z roku 2008 lub 2007, wykorzystywałem statystyki pochodzące z wiarygodnych źródeł takich jak dane ministerstwa turystyki czy główny urząd statystyczny na Jamajce.

Rozdział I – Jamajka – podstawowe informacje

1.1 Położenie.

Jamajka to państwo wyspiarskie w Ameryce Środkowej, w Indiach Zachodnich ma Morzu Karaibskim. W skład państwa wchodzi wyspa Jamajka, trzecia pod względem wielkości wyspa w archipelagu Wielkie Antyle i niewielkie wyspy Pedro Cays i Morant Cays.

Powierzchnia wyspy zajmuje 11,42 tys. km² - ciągnie się 235 km ze wschodu na zachód, od cypla Morant Point po Negril, a w najszerszym miejscu ma 82 km. Jamajka leży na

Morzu Karaibskim. Ponad połowa wyspy wznosi się 300 m nad poziomem morza. Najwyższy szczyt - Blue Mountain Peak - ma 2256 m i znajduje się w odległości 16 km od nadbrzeżnej równiny na wschód od Kingston.¹

Rysunek 1. Mapa Karaibów.

Źródło: strona internetowa https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/reference_maps/central_america.html

Rysunek 2. Mapa Jamajki.

Źródło: http://www.solarnavigator.net/geography/geography_images/jamaica_map_caribbean_sea.jpg

¹ Encyklopedia Geografia Turystyczna Świata pod red. Romana Malarza, wyd Ryszard Kluszczyński, Kraków 2001.

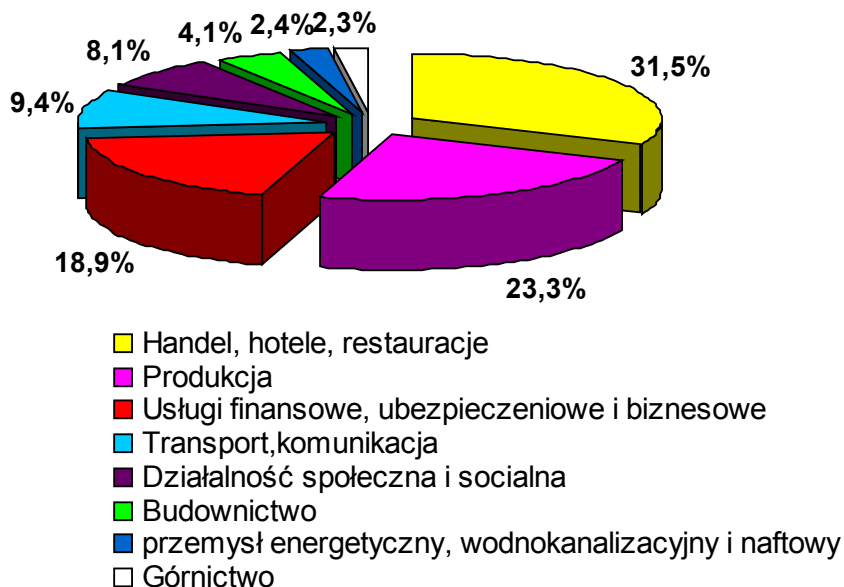
1.2 Ludność.

Liczba mieszkańców w 2008 roku wyniosła 2 691 900 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 274 mieszkańców /km². Przyrost rzeczywisty jest na poziomie 4,7 %, przyrost naturalny 10.7, współczynnik zgonów 17.03 a urodzeń 6.37. Średnia długość życia mężczyzn 71 a kobiet 75 lat. Jamajka jest to kraj wysokiej emigracji głównie do USA, W. Brytanii i Kanady. Saldo emigracji wynosi -5.98.

W miastach mieszka 52% ludności, a największe to Kingston, Spanish Town i Montego Bay. Jamajkę zamieszkuje 75% Murzynów, 15 % Mulatów a pozostała część to Indusi, Arabowie, ludność pochodzenia europejskiego oraz Chińczycy. Jest to kraj o zróżnicowanej strukturze wyznaniowej, protestanci 56%, katolicy 4,7%, rastafarianie 5% oraz pozostałe religie (hinduistyczne, muzułmańskie, hebrajskie i inne), 20% mieszkańców deklaruje ateizm. Poziom bezrobocia 10.3 %, ²

Najwięcej mieszkańców jest zatrudniona w sektorze usług (m.in. handel, hotele, restauracje) wpływ na ten fakt ma szeroki rozwój turystyki. Duży odsetek ludności pracuje w sektorze produkcji (przemysł oraz rolnictwo).

Wykres 1. Struktura zatrudnienia w 2007 roku.

Źródło : Statistical Institute of Jamaica, Jamaican Statistics 2007.

² Opracowanie własne na podstawie Statistical Institute of Jamaica, Jamaican Statistics 2007.

1.3 Ustrój Jamajki.³

Jamajka to monarchia konstytucyjna i członek Wspólnoty Narodów. Oficjalną, tytułową głową państwa jest królowa Elżbieta II. Na miejscu reprezentuje ją generalny gubernator. Parlament składa się, podobnie jak polski, z dwóch izb: Senatu (Izby Wyższej) i Izby Reprezentantów (Izby Niższej, odpowiednika Sejmu). Członkowie tej ostatniej wybierani są w wyborach powszechnych przez dorosłych obywateli. Kadencja trwa pięć lat. Senat składa się z 21 osób mianowanych przez generalnego gubernatora, 13 wybranych przez premiera i ośmiu według rad szefa opozycji. Głównym organem władzy wykonawczej jest Gabinet, który składa się z premiera i co najmniej 13 ministrów należących do jednej z izb parlamentu. Jamajka jest podzielona na 3 hrabstwa, a te na 14 regionów (parishes). Językiem urzędowym jest język [angielski](#) i [kreolski jamajski](#).

1.4 Historia Jamajki.⁴

Jamajka była zamieszkała przez Arawaków, a w 1494 została odkryta przez Krzysztofa Kolumba, w początkach XVI w. skolonizowana przez Hiszpanów, którzy traktowali ją jedynie jako zaplecze dla dalszej ekspansji w Ameryce i po zajęciu 1655 wyspy przez Anglików zrezygnowali z niej na ich rzecz. Do końca XVIII w. Jamajka przeżywała okres świetności jako brytyjska kolonia cukrownicza. Po wymarciu Indian, do pracy na plantacjach trzciny cukrowej sprowadzano z Afryki niewolników murzyńskich (w połowie XVIII w. stanowili 89% mieszk. wyspy) i w XVII w. Jamajka stała się także centrum handlu niewolnikami. Powstania niewolników u schyłku XVIII i w 1. połowie XIX w. przyspieszyły abolicję niewolnictwa, która wraz z trudnościami ze zbytem przetworów z trzciny cukrowej przyczyniła się do upadku gospodarki plantacyjnej. Pogarszające się warunki życia były powodem buntów ludności murzyńskiej. Zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa wymagało ustanowienia silnej władzy wykonawczej, w 1866 Jamajka utraciła samorząd i stała się kolonią Korony. W 1. połowie XX w. rosło przeludnienie Jamajki i emigracja zarobkowa (głównie do USA, na Kubę i do Ameryki Środkowej). Po I wojnie światowej zwiększyło się uzależnienie gospodarcze wyspy od USA. W 1938 W.A. Bustamante założył związki zawodowe, z których w 1943 wyłoniła się konserwatywna

³ <http://www.rrr.com.pl/jamaica.htm>.

⁴ Opracowanie własne na podstawie internetowej encyklopedii PWN, <http://encyklopedia.pwn.pl>.

Partia Pracy Jamajki (JLP); 1938 powstała też pierwsza partia socjaldemokratyczna, Ludowa Partia Narodowa (PNP), z N.W. Manleyem na czele. W 1944 wyspa otrzymała samorząd i odbyły się pierwsze wybory powszechne do Izby Reprezentantów, które wygrała JLP. Po II wojnie światowej szybki rozwój gospodarczy: od lat 50. eksploatacja ogromnych złóż boksytów, rozbudowa infrastruktury turystycznej i przemysłu maszynowego, reformy agrarne. Utrzymujące się mimo to wysokie bezrobocie było powodem emigracji Jamajczyków, głównie do W. Brytanii, potem do USA. W 1958–62 Jamajka wchodziła w skład Federacji Indii Zachodnich, a 1959 jako pierwsza z brytyjskich kolonii karaibskich otrzymała pełną autonomię wewnętrzną. Silne tendencje antyfederacyjne, m.in. z powodu konieczności utrzymania małych wysepek wschodniokaraibskich, zdecydowały o wystąpieniu Jamajki, po referendum 1961, z Federacji Indii Zachodnich. W 1962 Jamajka uzyskała niepodległość — członek brytyjskiej Wspólnoty Narodów i ONZ. Odływ kapitału zagranicznego i odmowa Manleya spełnienia warunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego spowodowały załamanie produkcji i chaos gospodarczy. Wybory 1980 wygrała JLP; premier E.Ph. Seaga zdecydował się na drastyczne oszczędności i liberalną gospodarkę, utrzymywał też bliskie kontakty z USA, skąd otrzymywał pomoc finansową; po krótkim okresie ożywienia przyszło kolejne załamanie, pogłębione 1988 skutkami huraganu Gilbert. W 1989 do władzy powróciła PNP, ale premier Manley, kontynuował konserwatywną politykę poprzedników; nie zmienił jej także jego następca P.J. Patterson (od 1992). W 2002 PNP przeprowadziła zmianę w konstytucji, zgodnie z którą odstąpiono od składania przysięgi na wierność królowej brytyjskiej.

1.5 Naturalne warunki rozwoju turystyki.⁵

Linia brzegowa Jamajki jest dobrze rozwinięta z licznymi zatokami i mniejszymi zatoczkami, półwyspami i przylądkami. Wokół wyspy wyłaniają się rafy koralowe. Większa część powierzchni jest wyżynno-górzysta, osiągając kulminację o wysokości 2256 m n.p.m. w Górach. Błękitnych we wschodniej części wyspy. Nad morzem występuje pas nizin nadbrzeżnych.

⁵ Kruczek Z., Zarys Geografii Turystycznej – Kraje pozaeuropejskie, wyd. Proksenia, Kraków 2005, s. 107-108.

W północno zachodnich obszarach zbudowanych z wapieni zachodzą silnie rozwinięte procesy krasowe. Cocpit Country oraz niezliczone jaskinie zdradzają oceaniczne pochodzenie wyspy. Zaliczają się do nich Twin Sisters na wybrzeżu Hellshire niedaleko Kingston oraz szereg niesamowitych pieczar w rejonie Cocpit, zwanych Windsor Cave, które ciągną się przez niemal 3 km.

Klimat Jamajki od zawsze stanowi jej największą atrakcję. Ciepło, które kusilo najdawniejszych przybyszów, co roku przyciąga ponad milion spragnionych słońca turystów. Jest to strefa klimatu równikowego, wybitnie wilgotnego. Średnia temperatura powietrza na nizinach wynosi 24°C w zimie a w lecie natomiast 27°C. W górach i na płaskowyżu wartość ta zawiera się w przedziale 15 – 18°C. Średnia roczna suma opadów to około 2000 mm - południowy zachód, oraz 7000 mm na północnym wschodzie. Zdarzają się huragany i nagłe zmiany pogody.

Sieć rzeczna wyspy jest dobrze rozwinięta, brak natomiast większych jezior. W zróżnicowanej budowie geologicznej na obszarach aktywnych sejsmicznie występują źródła mineralne (w tym także gorące). Jakość wody jest regularnie kontrolowana przez lokalne władze. W 2006 r. cztery plaże zostały odznaczone Błękitną Flagą za dobrą jakość wody morskiej oraz plaż. W południowej zachodniej części wyspy, na obszarach nadmorskich, występują bagna i mokradła zajmujące ponad 20% powierzchni kraju. Naturalną szatę roślinną tworzą na wschodzie lasy zrzucające liście na okres suszy oraz miejscami wilgotne lasy równikowe. Zachodnią część wyspy porasta roślinność sawannowa, a na wybrzeżach namorzyny.

1.6 Atrakcje Turystyczne.⁶

Kingston- tętniąca życiem i dynamiczna stolica Jamajki, posiada ponad 1 mln mieszkańców. Miasto zostało założone przez Anglików w 1693 roku i obecnie jest to największe anglojęzyczne miasto Karaibów a także jeden z największych kulturalnych i politycznych centrów regionu. Kingston posiada 7 co do wielkości port na świecie co wpłynęło na jego rozwój. W północnej stronie miast wznosi się Ward Theatre- teatr narodowy oraz Gordon House-budynek senatu. Warto zobaczyć National Gallery w której znajduje się słynna rzeźba „Obudzony Murzyn”, oraz National Heroes Park-park poświęcony narodowym bohaterom Jamajki. Jednak najpopularniejszym miejscem w

⁶ Opracowanie własne na podstawie Jamajka Przewodnik, wyd. National Geographic, 2005 Warszawa.

mieście jest muzeum Boba Marleya, znajdują się w nim pamiątki po artyście oraz pomnik Marleya z jego ulubioną gitarą. Inną atrakcją jest Devon House- piękna posiadłość pierwszego czarnoskórego milionera wyspy w stylu gregoriańskim. Hope Botanical Garden to największy ogród botaniczny Karaibów, znajdują się w nim malownicze ścieżki, jeziorka, krzewy, drzewa oraz atrakcje dla dzieci.

Port Royal- Do XVII wieku był jednym z najzamożniejszych portów Morza Karaibskiego, jednak po trzęsieniu ziemi w 1692 roku stracił swoje znaczenie i obecnie jest to mała wioska rybacka z pozostałościami fortów obronnych, Fort Charles jest największym z 5 pozostałych obwarowań, w nim mieści się Maritime Museum(Muzeum Morskie). Inne ciekawe miejsca w Port Royal to Old Naval Hospital -stary szpital Morski oraz Kościół St. Peter's z nagrobkiem z zapisem dziejów Lewisa Gaddy'ego.

Port Antonio- w przeszłości znane miejsce z załadunku bananów oraz wytwornej miejscowości wypoczynkowej, obecnie jest celem wypraw samodzielnych turystów oraz punkt wypadowy do poznawania okolicznych atrakcji przyrodniczych. W mieście można zwiedzić Boundbrook Wharf, Fort Geogre oraz Christ Church –kościół neoromański. W odległości 6,5 km na południe znajdują się Nonsuch Caves- spektakularne jaskinie oraz Athenry Gardens-Ogród Ateny. W okolicy Port Antonio znajduje się popularna atrakcja turystyczna -Reach Falls, są to wodospady na rzece Driver umiejscowione w pięknym krajobrazie. Dolina rzeki Rio Grande w której organizowane są spływy tratwami też cieszą się dużą popularnością.

Błękitna Laguna - miejsce położone nieopodal **Port Antonio** w **Górach Błękitnych**. Znajdujące się tam jezioro o szmaragdowych wodach i wapiennym podłożu oraz pięknie położone domy są atrakcją turystyczną. Niedaleko laguny znajduje się także najwyższy szczyt wyspy **Blue Mountain Peak**, skąd można oglądać panoramę okolicy.

Ocho Rios – jest drugim co do wielkości ośrodkiem wypoczynkowym Jamajki po Montego Bay. Miasto to słynie także z dobrych warunków do uprawiania sportów wodnych takich jak nurkowanie czy żeglarstwo, centrum tych sportów jest Turtle Beach. Atrakcją jest także lokalny rynek, gdzie można kupić świeże warzywa czy owoce, oraz zaopatrzyć się pamiątki z wyspy, które sprzedawane są przez lokalnych artystów. Znajdują się tutaj także jedne z bardziej ekskluzywnych hoteli na Jamajce. Nieopodal znajduje się

słynny wodospad na rzece Dunn gdzie woda opada z wysokości 183 m po skalnych progach i następnie rozlewa się tworząc leżącą u stóp skał plażę.

Montego Bay – jest drugim co do wielkości miastem Jamajki (125 000 mieszkańców), jest tu największa oferta miejsc noclegowych (ponad 50 hoteli) niż w jakimkolwiek innym miejscu wyspy. Montego Bay to także przystań dla wielkich statków rejsowych podróżujących po Karaibach, które cumując do portu przywożą setki turystów szukających rozrywek i pragną zwiedzić okolicę jak i spędzić swój dzień na morskich kąpielach. Doctor's Cave to największa atrakcja miasta, jest to plaża z dobrymi warunkami dopływania i z doskonałym zapleczem. Plaże Montego Bay otoczone są szeroką rafą koralową wchodząca w skład parku morskiego Montego Bay Marine Park o powierzchni 23 km². Jest to doskonałe miejsce do nurkowania, rejsów statkami, nart wodnych oraz innych sportów wodnych.

Negril – ośrodek położony na zachodnim wybrzeżu Jamajki, uchodzi za liberalny, gościnny i pobłażliwy. Popularna wśród turystów jest plaża Long Bay na której zlokalizowana jest większość dyskotek, hoteli, barów i sklepów. Niedaleko znajduje się Great Morass, drugie co do wielkości mokradło Jamajki, zajmuje obszar 2300ha i daje schronienie krokodylom, krabom, papugą i wielu innych zwierzętom. Negril znany jest także z swej reputacji jako miasto zabawy, nieskromnych obyczajów, lejącego się alkoholu, śpiewu, muzyki reggae i palenia marihuany dlatego jest tłumnie odwiedzany przez turystów z całego świata.

Mandeville – założone w XIX miasto wieki stanowi ośrodek przemysłu wydobywczego boksytów. W mieście znajdują się ciekawe budowle takie jak kościół St. Mark z 1819, gmach sądu czy Mandeville Hotel, można zwiedzić także fabrykę kawy High Mountain Coffee Factory lub Pioneer Chocolate Factory (fabryka czekolady).

Południowe wybrzeże – leży poza głównymi trasami turystycznymi i jest uboższe niż reszta kraju, dzięki temu można tutaj znaleźć spokojną atmosferę oraz miłą gościnę. Głównym miastem jest Black River z Hendrick's Building z 1813 roku w którym obecnie mieści się Izba handlowa i biuro organizacji turystycznej Jamajki. W okolicach Black River znajdują się licznie odwiedzane Wodospady YS, można także odbyć wodne safari wzdłuż rzeki Black River.

Rozdział II – Rynek recepcji turystycznej

2.1 Region Karaibów.

Nazwą Karaiby posługujemy się aby opisać kraje Ameryki Środkowej takie jak: Antigua i Barbuda, Bahamy, Barbados, Dominika, Dominikana, Grenada, Haiti, Jamajka, Kuba, Saint Kitts i Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent i Grenadyny, Trynidad i Tobago, Anguilla, Antyle Holenderskie, Aruba, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Gwadelupa, Kajmany, Martynika, Montserrat, Navassa, Portoryko, Saint-Barthélemy, Saint-Martin, Turks i Caicos, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych oraz inne wyspy leżące na morzu karaibskim.

Turystyka w regionie karaibskim

Karaiby co roku są często odwiedzane ilość turystów, wynika to z dużej atrakcyjności tych krajów pod względem klimatu i przyjaznego środowiska. Jamajka odgrywa znaczącą rolę jako miejsce recepcji turystycznej, w roku 2008 na Jamajkę przybyło 1 767 271 osób, co daje 3 miejsce pod względem liczby przyjazdów turystów zaraz po Kubie i Dominikanie.

Tabela 1 Przyjazdy turystów w regionie karaibskim w 2008 roku.

Kraj	Przyjazdy turystów
Anguilla	53,077
Antigua & Barbuda	265,841
Aruba	622,675
Bahamas	1,259,189

Barbados <i>P</i>	563,118
Bermuda	291,431
Bonaire	62,10
British Virgin Is.	345,934
Cayman Islands	302,879
Cuba	2,348,340
Curacao	266,164
Dominican Republic	3,979,672
Grenada	123,770
Guyana	38,590
Jamaica	1,767,271
Martinique	479,933
Montserrat	7,360
Puerto Rico	1,213,192
Saba Jan-Dec	12,043
St. Eustatius	7,146
St. Lucia	295,761
St. Maarten	397,493
St. Vincent & the Grenadines	60,156
Surinam	23,450
Trinidad & Tobago	267,317
US Virgin Islands	678,904

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Caribbean Tourism Organization (CTO) -Latest Statistic 2008.

Liczba osób przybywających drogą morską na Karaiby w 2007 roku została oszacowana na 19.5 mln, co ukazuje 2 % wzrost w stosunku do roku 2006. Poniżej zaprezentowane zostały dane z podsumowań rocznych wybranych krajów.

Tabela 2. Rejsy do wybranych krajów wysp Karaibskich w 2007 roku.

Wyspa	Liczba Pasażerów	Zmiana w stosunku do 2006 r
Bahamas	3,109,318	-4.0
US Virgin	1,917,878	0.9
Cayman Islands	1,752,392	-9.2
St. Maarten	1,431,906	-0.4
Jamaica	1,179,504	-11.8
Antigua & Barbuda	672,788	42.7
Barbados	616,354	14.3
St Lucia	610,165	69.7

British Virgin Islands	575,211	29.6
------------------------	---------	------

Źródło: Annual Travel Statistic 2007, Jamajka Travel Board.

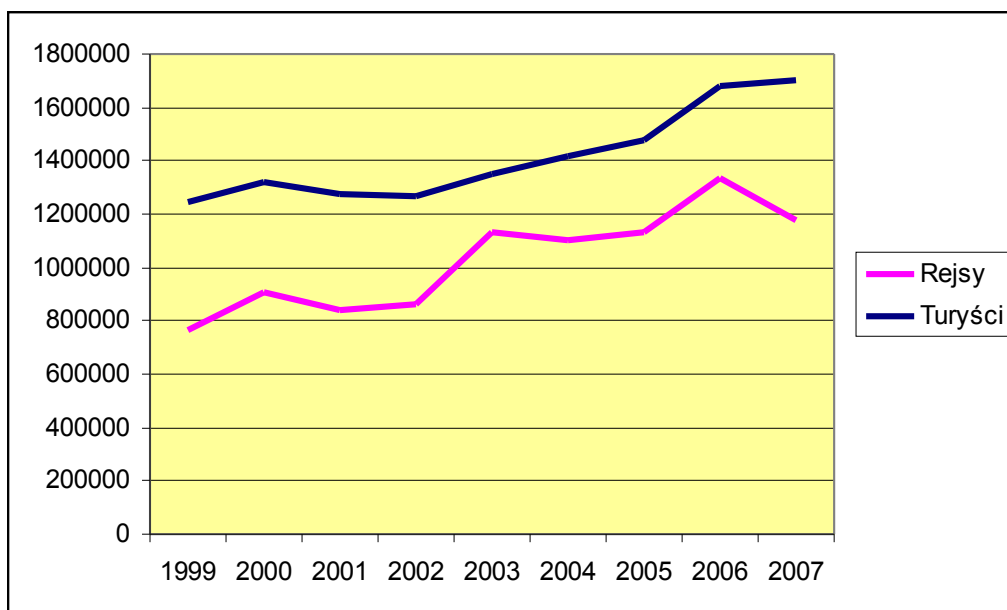
2.2 Przyjazdy do Jamajki.

Całkowita liczba przyjazdów do Jamajki w 2008 roku wyniosła **1 767 271** osób i wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 3.9 %. Liczba turystów zagranicznych wyniosła 1 573 276 natomiast liczba Jamajczyków nie mieszkających na stałe w kraju i przyjeżdżających na wyspę (tzw. Jamajscy imigranci) wyniosła 194 004.

Jamajka odnotowała w 2008 roku 11% spadek liczby przybywających na wyspę drogą morską i wyniosła ona dokładnie 1 179 504 osób.

W 2008 roku Jamajka zanotowała jak dotąd najwyższą w historii liczbą przyjazdów, była ona wyższa o 67086 w stosunku do roku 2007.

Wykres 2. Przejazdy do Jamajki 1999-2007.

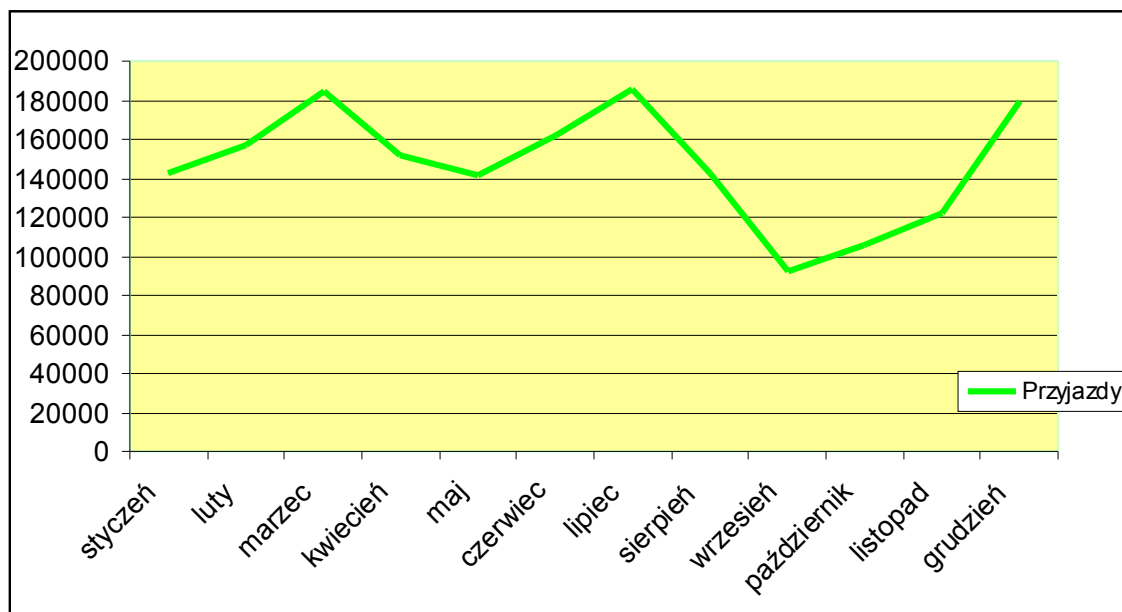

Źródło: <http://www.jtbonline.org/statistics/Annual Travel>.

Rozkład przyjazdów w ciągu roku charakteryzuje się dużą amplitudą. Można zauważyć iż w okresie zimowym(luty-kwiecień) oraz letnim(czerwiec-wrzesień) przyjazdy są największe i przekraczają nawet próg 180 tysięcy. Natomiast od września do listopada notuje się najmniejszą liczbą przyjazdów nawet do 900 tysięcy. Pod koniec roku, w

grudniu liczba przyjazdów wzrasta, związane to jest z faktem iż część rodzin a zwłaszcza amerykańskich chce spędzić święta i sylwestra poza domem w ciepłym egzotycznym kraju.

Wykres 3. Przyjazdy turystów wg miesięcy w 2008 roku.

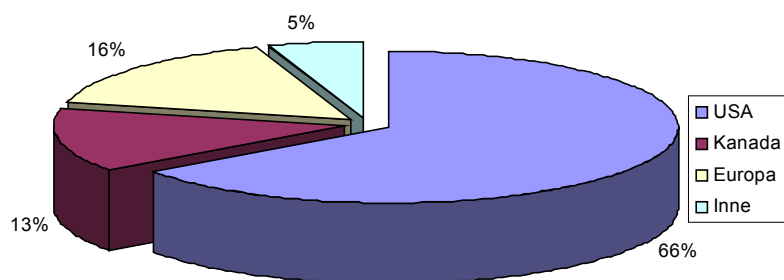
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Caribbean Tourism Organization (CTO), Latest Statistic 2008.

2.3 Rynki emisyjne.

Co roku największa liczba turystów pochodzi z Stanów Zjednoczonych, związane jest to z bliskim położeniem oraz z pokrewnym językiem. W 2008 roku Jamajkę odwiedziło 1150942 turystów z USA oraz zanotowano wzrost o 1,6% w stosunku do roku poprzedniego, 236193 z Kanady –wzrost o 23,9 %, 284700 z Europy -spadek o 1,5% oraz 95436 z innych krajów -wzrost o 7,6%.⁷ Duży udział posiada także Kanada oraz Europa.

⁷ Źródło: Caribbean Tourism Organization (CTO), Latest Statistic 2008.

Wykres 4. Turyści przybywający ze względu na kraj w 2008 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Caribbean Tourism Organization (CTO), Latests Statistic 2008.

Poza U.S.A oraz Kanadą kraje które emitują największą liczbę turystów, dużym udziałem cechuje się Europa. Liderem jest Wielka Brytania 185 657 osób w 2007 roku. Z innych regionów takich jak Ameryka południowa, Łacińska, Afryka, Azja przyjazdy są niewielkie w stosunku do turystów z Ameryki północnej. Region Karaibów notuje dużą liczbę emisji turystów, wiąże to się z pewnością z niewielką odległością do Jamajki.

Tabela 3. Przyjazdy według kraju pochodzenia w 2007 roku.

Kraj	Przyjazdy 2007
Europa	
Wielka Brytania	185,657
Niemcy	19,895
Hiszpania	17,882
Włochy	17,394
Portugalia	11,907
Holandia	7,804
Belgia	6,338
Irlandia	3,940
Francja	3,587
Austria	2,551
Szwajcaria	2,155
Ameryka południowa	
Kolumbia	1,878
Argentyna	1,164
Brazylia	1,454
Ameryka Łacińska	
Meksyk	2,301

Panama	1,160
Region Karaibów	
Kajmany	19,685
Trynidad i Tobago	9,684
Bahamy	5,586
Barbados	5,383
Antigua	2,236
Inne kraje	
Japonia	3,049
Australia	2,729
Indie	1,525
Kraje Afrykańskie	1,449
Izrael	1,135
China	1,077

Źródło: [http://www.jtbonline.org/statistics/Annual Travel/Stopover Arrivals by Country and Year of Arrival](http://www.jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/Stopover%20Arrivals%20by%20Country%20and%20Year%20of%20Arrival).

2.4 Profil turystów.

Najwięcej turystów przybywających na Jamajkę jest w przedziale od 35-49 lat i stanowi to ponad 30% całości przyjazdów, a najmniej jest w przedziale powyżej 65 lat zarówno w 2006 i 2007 roku.

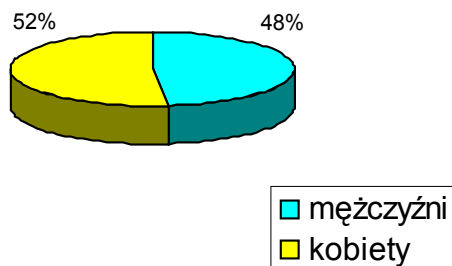
Tabela 4. Wiek turystów przyjeżdżających.

Przedział wiekowy	2006		2007	
	Liczba przyjazdów	Udział %	Liczba przyjazdów	Udział %
Poniżej 18	220,319	13.0	209,034	12.3
18-24	143,455	8.4	138,004	8.1
24-34	359,505	21.1	360,276	21.2
35-49	540,099	31.8	544,346	32.0
50-64	323,363	19.0	348,628	20.5
Powyżej 65	92,164	5.4	100,497	5.9
Suma	1,678,905	100	1,700,785	100

Źródło :Annual Travel Statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

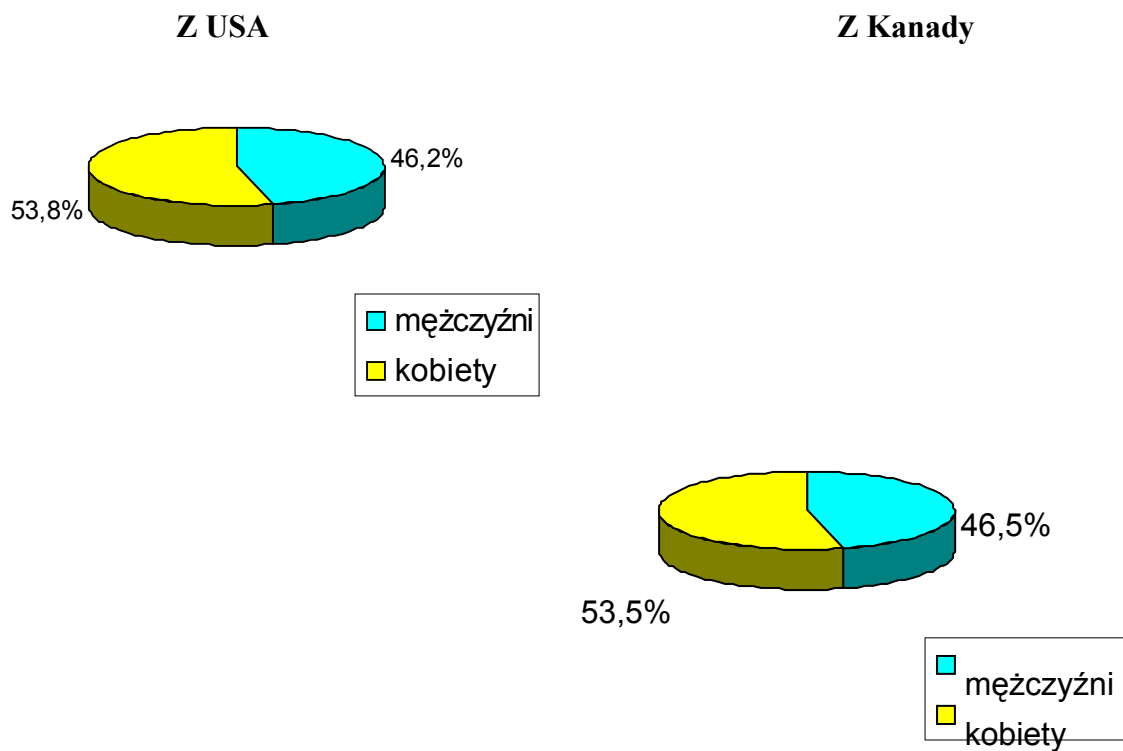
W udziale płci w turystyce przyjazdowej przeważają nieznacznie kobiety 52%, mężczyzn jest o 4 % mniej. Dane te pokrywają się prawie dokładnie z danymi związanymi z płcią turystów przybywających z USA i Kanady.

Wykres 5. Płeć turystów przyjeżdżających w 2007 roku.

Źródło :Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Wykres 6. Płeć turystów przyjeżdżających w 2007 roku

Źródło: Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

2.5 Odwiedzane regiony.

Najczęściej odwiedzanymi regionami na Jamajce jest Montego Bay oraz Ocho Rios, oba łącznie zbierają ponad 50% przyjazdów turystycznych. Ocho Rios w 2007 roku zanotował 12 % wzrost liczby przyjazdów w stosunku do 2007 roku, mało odwiedzane regiony to Port Antonio oraz Mandeville /południowe wybrzeże.

Tabela 5. Przyjazdy ze względu na obszar miejsce przyjazdu.

Obszar ruchu turystycznego	Liczba przyjazdów				Zmiana 2006/2007
	2006	Udział %	2007	Udział %	
Montego Bay	448,913	26.7%	421,663	24.8%	-6.1%
Ocho Rios	393,993	23.5%	442,083	26.0%	12.2%
Negril	353,032	21.0%	342,423	20.1%	-3.0%
Kingston	223,102	13.3%	228,504	13.4%	2.4%
Mandeville/płd. wybrzeże	105,846	6.3%	110,012	6.5%	3.9%
Port Antonio	18,811	1.1%	17,505	1.0%	-6.9%
Inne	135,208	8.1%	138,595	8.1%	2.5%

Źródło: Annual Travel statistic 2007, Jamaica Tourist Board.

2.6 Cel przyjazdu.

Najwięcej turystów przyjeżdżających na Jamajkę ma na celu wypoczynek oraz rekreację w 2007 roku taki cel zadeklarowało 75.9% przyjezdnych, co stanowiło prawie 5 % spadek w stosunku do poprzedniego roku. 9 % turystów przyjechało w odwiedziny przyjaciół i krewnych natomiast tylko 6,1 % w sprawach biznesowych.

Tabela 6. Przyjazdy według celu wizyty

	2006		2007	
	Liczba przyjazdów	Udział %	Liczba przyjazdów	Udział %
Wypoczynek, Rekreacja wakacje	1,346,748	80.2	1,291,448	75.9
Odwiedziny przyjaciół i krewnych	121,698	7.2	169,083	9.9
Biznes	100,649	6.0	104,049	6.1
Inne	109,810	6.5	136,205	8.0

Źródło: Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

2.7 Środki lokomocji.

Transport na Jamajkę możliwy jest tylko samolotem lub statkiem morskim.

Transport lotniczy- loty rejsowe do Jamajki wyniosły 1,439,128 a loty czarterowe 261,657. Liderem są Stany Zjednoczone które wykonały największą ilość lotów do Jamajki w celach turystycznych, a zaraz po nich jest Kanada. Europa a w szczególności Wielka Brytania też cechuje się dużą ilością lotów na Jamajkę. Rozkład pomiędzy lotami czarterowymi a rejsowymi jest różny w zależności od regionu i kraju, w USA i Kanadzie loty rejsowe posiadają znaczną przewagę natomiast taka różnica jest mniejsza w Europie.

Tabela 7. Liczba lotów wg rodzaju w 2007 roku.

Region i kraj	Lot rejsowy	Lot czarterowy
Stany Zjednoczone	1,089,401	43,131
Płn-wschod	488,105	2,461
Środ-zach	170,834	33,119
Południe	346,949	7,280
Zachód	83,513	271
Kanada	104,743	85,907
Ontario	72,811	55,036
Quebec	9,169	15,864
Alberta	9,906	4,856
Europa	160,422	128,472
Wielka Brytania	112,931	72,726
Irlandia	2,709	1,231
Włochy	4,412	12,982
Hiszpania	2,343	15,539
Portugalia	339	11,568
Belgia	1,055	5,283
Niemcy	19,348	542
Inne		
Karaiby	59,629	2,410
Ameryka Płd	5,372	1,367

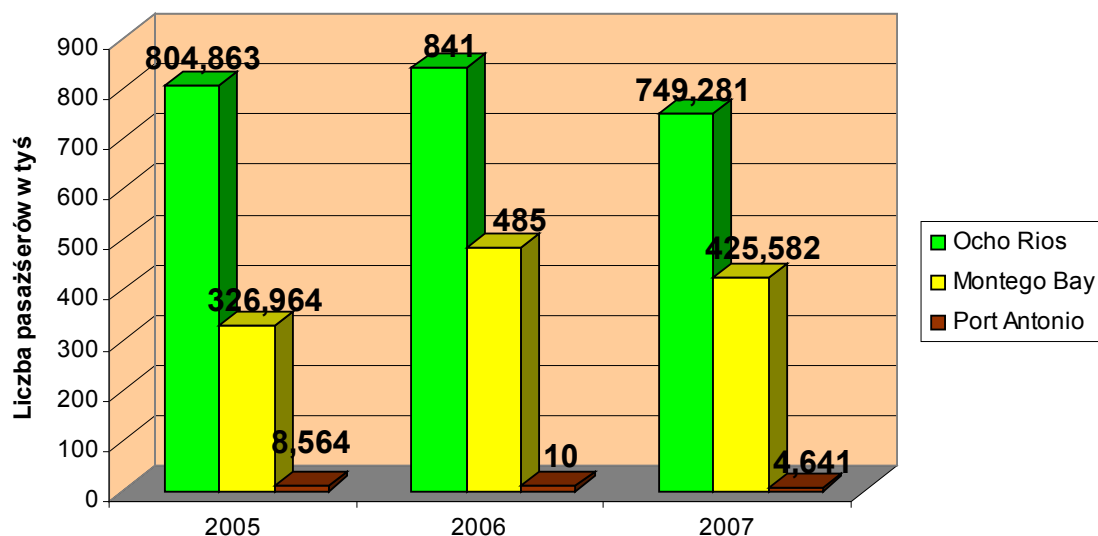
Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Podział przyjazdów wg portu.

Najwięcej przyjazdów od paru lat notuje port Ocho Rios. Do tego portu przyjechało w 2007 roku 749281 turystów, jest to dużo więcej niż w innych portach. Mniejszą liczbą posiada port Montego Bay, natomiast Port Antonio z 4641 przyjazdami w ciągu roku stanowi mały udział.

Do Jamajki kursuje wiele linii rejsowych z wielu krajów.(patrz załącznik 1)

Wykres 7. Przyjazdy wg portu.

Źródło: Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

2.8 Długość pobytu.

Tabela 8. Średnia długość pobytu (noce) wg krajów i regionów.

Region	2004	2005	2006	2007
USA	17.2	8.5	8.3	8.0
Kanada	12.9	11.8	11.8	10.8
Wielka Brytania	17.2	16.6	17.2	16.5
Europa	11.2	16.6	17.2	16.5
Karaiby	10.2	9.1	9.3	9.5
Ameryka Łacińska	8.2	9.0	8.6	8.9
Inne kraje	11.7	13.0	17.6	15.0

Suma	9.9	9.8	9.8	9.6
------	-----	-----	-----	-----

Źródło: Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

2.9 Charakterystyka zakwaterowania oraz bazy noclegowej.

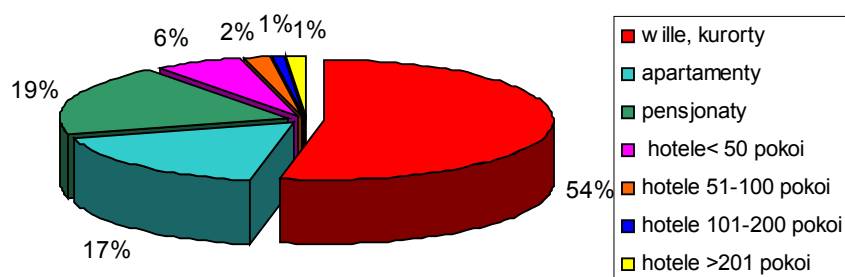
Turyści przyjeżdżający na Jamajkę w 2007 roku w 67,8 % wybrali hotel jako miejsce swojego noclegu, 25% nocowało w pensjonatach/domach prywatnych a w willach około 5%, reszta turystów czyli 1,3% wybrało innych obiekt noclegowy.

W 2007 roku turyści nocujący w hotelach przebywali tam średnio 7 nocy, jest to najmniejsza długość pobytu ze względu na rodzaj zakwaterowania. W obiektach nie hotelowych średnia długość pobytu wynosi 9,5 nocy, w kwaterach prywatnych 16,3 a w innych obiektach noclegowych 12,9 nocy.

Baza noclegowa Jamajki jest typowa dla krajów karaibskich. Wille i kurorty stanowią ponad połowę wszystkich obiektów noclegowych - 54%, duży udział posiadają też pensjonaty i apartamenty, stosunkowo niewiele jest hoteli(w sumie 10%). Ilość pokoi w stosunku do ilości tych obiektów nie jest proporcjonalna. Mimo że mała jest liczba hoteli, to właśnie one posiadają najwięcej pokoi i tym samym obsługują najwięcej turystów, natomiast kurorty i apartamenty dysponują stosunkowo niewielką liczbą pokoi. Rozmieszczenie obiektów noclegowych na Jamajce nie jest równomierne, najwięcej jest ich w Ocho Rios – 815, to samo dotyczy liczby pokoi. Najslabiej zagospodarowane pod tym względem są Port Antonio i wybrzeże południowe.⁸

⁸ Opracowanie własne na podstawie Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Wykres 8. Struktura bazy noclegowej Jamajki w 2007 roku.

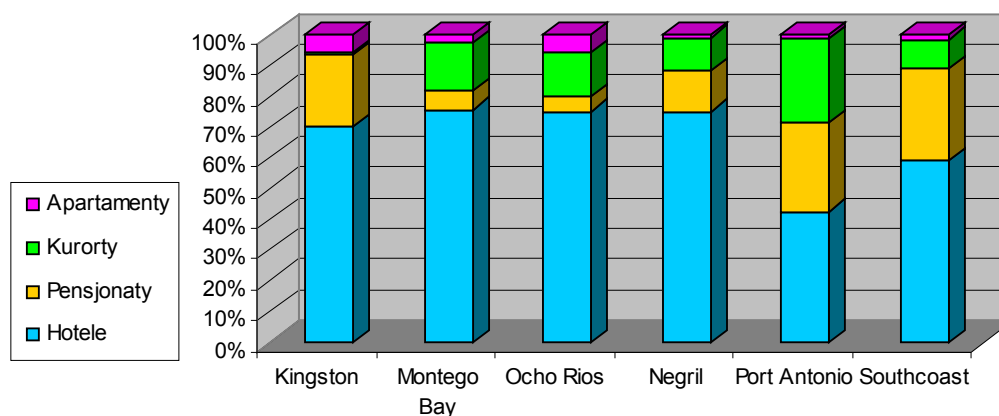
Źródło: Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Tabela 9. Obiekty noclegowe wg regionu i rodzaju w 2007 roku.

Miasto lub region	Hotele		Pensjonaty		Kurorty		Apartamenty		suma	
	obiekty	pokoje	obiekty	pokoje	obiekty	pokoje	obiekty	pokoje	obiekty	pokoje
Kingston	21	1638	104	540	2	12	14	137	141	2327
Montego Bay	56	6300	65	500	360	1292	14	223	495	8315
Ocho Rios	46	6205	61	375	426	1185	282	459	815	8224
Negril	65	4857	69	866	235	693	53	52	448	6469
Port Antonio	14	423	45	288	91	274	1	10	151	995
Wybrzeże pld	17	814	46	414	31	133	9	20	103	1381

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Wykres 9. Wynajęte pokoje wg obiektu noclegowego i regionu.

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Wykorzystanie pokoi w hotelach All-Inclusive co roku jest coraz niższe, w 2007 roku wyniosło 78,8% natomiast w pozostałych hotelach wykorzystanie wzrasta w 2007 roku 51,1%.

Tabela 10. Wykorzystanie pokoi w hotelach.

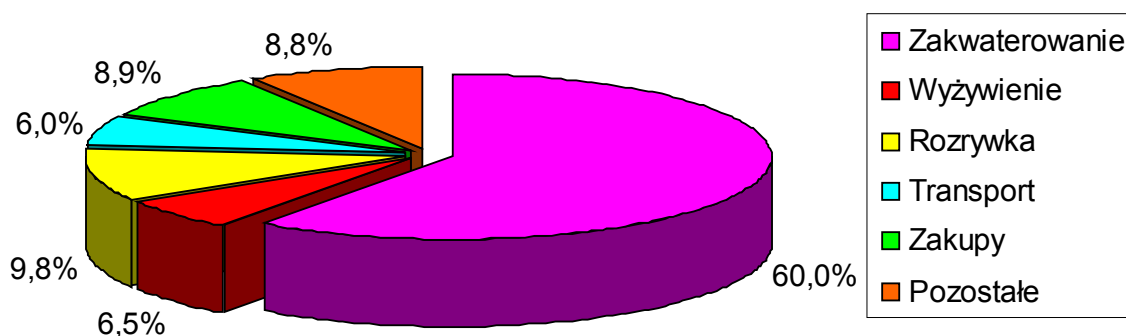
	2005	2006	2007
Hotele typu All-Inclusive ⁹	82.1 %	80.3 %	78.8 %
Pozostałe hotele	48.4 %	49.0 %	51.1 %

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

2.10 Dochody z turystyki.

Średnio w 2007 roku każdy turysta na dzień wydał 114.54 US\$(dolarów amerykańskich). Największy udział w wydatkach stanowią wydatki na zakwaterowanie, reszta wydatków kształtuje się na poziomie od 9% do 6%. Dochody z turystyki w 2006 roku wyniosły 1 871 000 US\$ i był to wzrost 21,1% w stosunku do roku 2005 gdzie dochody te wyniosły 1 545 000 US\$.

Wykres 10. Wydatki odwiedzających w 2007 roku.

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

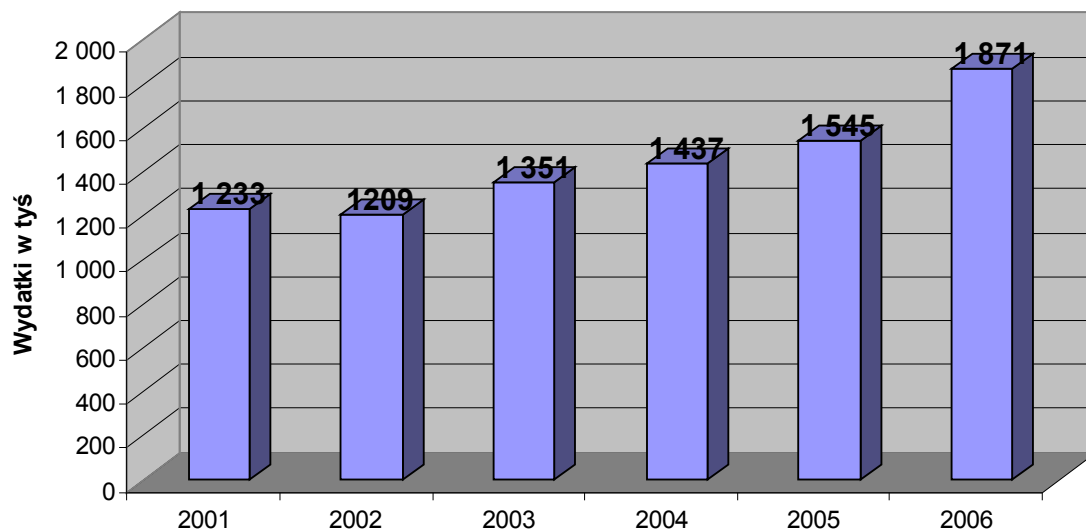
⁹Hotele typu All-Inclusive oznaczają hotele które oprócz noclegu zawierają posiłki oraz inne świadczenia w cenie.

Tabela 11. Wydatki pasażerów rejsów w 2007 roku.

Rodzaj wydatków	Wydatki %
Wyżywienie (poza statkiem)	4,6
Atrakcje	22,2
Taxi	1,7
Inne środki transportu	0,2
Zakupy w sklepach bezcłowych	35,4
Ubrania	7,0
Artykuły słomiane	3,2
Artykuły drewniane	7,7
Inne produkty	5,4
Napiwki	0,8
Inne(zawierają podatki)	11,9

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Wykres 11. Dochody z turystyki w latach 2001-2006.

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Budżet który Jamajka przeznacza na funkcjonowanie i rozwój turystyki wyniósł w 2007/2008 roku 39,011 mln US\$¹⁰. Jest to więcej niż w poprzednim roku o ponad 10 mln \$ i jest on największy o 7 lat.

¹⁰ Budżet jest obliczany na podstawie danych z okresu od 1 Kwietnia do 31 Marca następnego roku.

Rozdział III – Rynek emisji turystycznej.

Jamajka jest krajem typowo recepcyjnym, dużo turystów przyjeżdża na tą wyspę ze względu na jej wyjątkowe walory geograficzne i klimatyczne. Wyjazdy turystyczne Jamajczyków zarówno krajowe jak i zagraniczne nie są rejestrowane, może to być spowodowane małym nasileniem tego zjawiska. Możemy się jedynie domyślać że Jamajczycy mogą podróżować (np. do rodziny lub znajomych albo w sprawach biznesowych) do Stanów Zjednoczonych, Kanady i Wielkiej Brytanii gdyż z tych krajów pochodzi większość turystów przyjeżdżających do Jamajki.

Jamaica Tourist Board- Główna Agencja Ministerstwa Turystyki na Jamajce nie prowadzi danych związanych z turystyką wyjazdową oraz wewnątrzkrajową.

Poniżej przedstawiam odpowiedź na maila z prośbą o przesłanie danych odnośnie aktywności turystycznej Jamajczyków.¹¹

Dear Daniel,

Thank you for your email.

With regard to your request, we have statistics for incoming tourism only and not outbound. Therefore, unfortunately we are not able to assist with your request.

Should you require any other information, please don't hesitate to ask.

Regards,

Antoinette Charles

PA to Regional Director UK/N Europe

1 Prince Consort Rd

London SW7 2BZ, UK

Phone: +44 (0) 207 225 9090

Fax: +44 (0) 207 225 1020

Jamaica Tourist Board

¹¹ Oryginalny tekst wiadomości elektronicznej, forma mailu nie została zmieniona.

Tłumaczenie:

Dziękujemy za wiadomość.

W związku z prośbą, posiadamy statystyki tylko dla turystyki przyjazdowej, nie dla wyjazdowej. Dlatego niestety nie jesteśmy w stanie spełnić prośby.

Jeżeli wymagasz jakichkolwiek innych informacji, proszę nie wahaj się zapytać.

Rozdział IV -Znaczenie rynku turystycznego dla Polski.

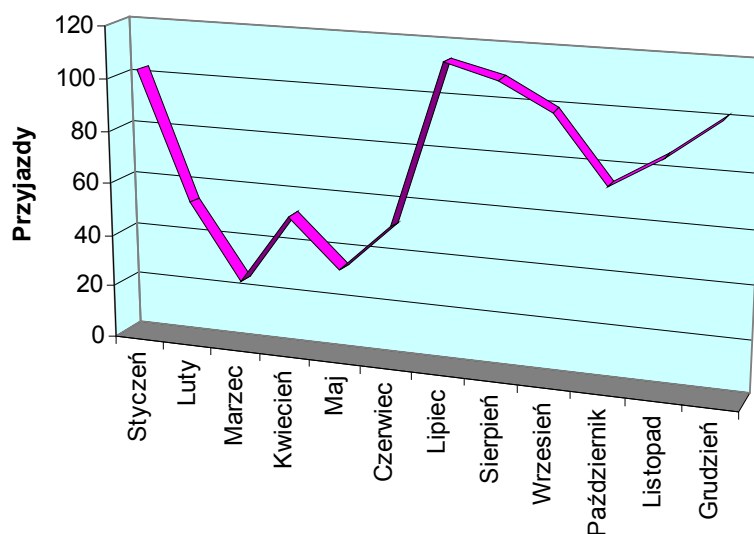
Odległość między Jamajką a Polska wynosi ponad 9000 km, brak lotów bezpośrednich i odmienność kultury wpływają na niewielką liczbę przyjazdów Polaków na Jamajkę. W 2007 roku przyjechało 903 Polaków i jest to najwięcej od 5 lat. Najwięcej przyjazdów notuje się w miesiącach letnich(lipiec, sierpień, wrzesień) oraz w grudniu, najmniej w okresie od lutego do czerwca. Polskie biura podróży posiadają w swojej ofercie wycieczki na Jamajkę, jednakże ceny są bardzo wysokie i kształtują się w przedziale 6-10 tys zł(wycieczkę 7 dniową).¹²

Tabela 12. Przyjazdy Polaków do Jamajki w latach 2003-2007.

Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Przyjazdy	852	682	818	655	903

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Wykres 12. Przyjazdy Polaków na Jamajkę wg miesięcy w 2007 roku.

Źródło : Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

¹² Ceny na podstawie strony internetowej <http://www.tui.pl/>

Bibliografia:

1. Encyklopedia Geografia Turystyczna Świata pod red. Romana Malarza, wyd Ryszard Kluszczyński, Kraków 2001.
2. Statistical Institute of Jamaica, Jamaican Statistics 2007.
3. Kruczek Z., Zarys Geografii Turystycznej – Kraje pozaeuropejskie, wyd. Proksenia, Kraków 2005, s. 107-108.
4. Jamajka Przewodnik, wyd. National Geographic, 2005 Warszawa.
5. Caribbean Tourism Organization (CTO), Latest Statistic 2008.
6. Annual Travel statistic 2007, Jamajka Tourist Board.

Strony internetowe:

1. https://www.cia.gov/library/publications/theworldfactbook/reference_maps/central_america.html
2. http://www.solarnavigator.net/geography/geography_images/jamaica_map_caribbean_sea.jpg
3. <http://www.rrr.com.pl/jamaica.htm>.
4. <http://encyklopedia.pwn.pl>.
5. <http://www.jtbonline.org/statistics/Annual Travel>.
6. <http://www.jtbonline.org/statistics/Annual Travel/Stopover Arrivals by Country and Year of Arrival>.

Spis tabel:

Tabela 1. Przyjazdy turystów w regionie karaibskim w 2008 roku.....	11
Tabela 2. Rejsy do wybranych krajów wysp Karaibskich w 2007 roku.....	12
Tabela 3. Przyjazdy według kraju pochodzenia w 2007 roku.....	15
Tabela 4. Wiek turystów przyjeżdżających.....	16
Tabela 5. Przyjazdy ze względu na obszar miejsce przyjazdu.....	18
Tabela 6. Przyjazdy według celu wizyty.....	18
Tabela 7. Liczba lotów wg rodzaju w 2007 roku.....	19
Tabela 8. Średnia długość pobytu (noce) wg krajów i regionów.....	20
Tabela 9. Obiekty noclegowe wg regionu i rodzaju w 2007 roku.....	22
Tabela 10. Wykorzystanie pokoi w hotelach.....	23
Tabela 11. Wydatki pasażerów rejsów w 2007 roku.....	24
Tabela 12. Przyjazdy Polaków do Jamajki w latach 2003-2007.....	28

Spis Wykresów:

Wykres 1. Struktura zatrudnienia w 2007 roku.....	5
Wykres 2. Przejazdy do Jamajki 1999-2007.....	13
Wykres 3. Przyjazdy turystów wg miesięcy w 2008 roku.....	14
Wykres 4. Turyści przybywający ze względu na kraj w 2008 roku.....	15
Wykres 5. Płeć turystów przyjeżdżających w 2007 roku.....	17
Wykres 6. Płeć turystów przyjeżdżających w 2007 roku.....	17
Wykres 7. Przyjazdy wg portu.....	20
Wykres 8. Struktura bazy noclegowej Jamajki w 2007 roku.....	22
Wykres 9. Wynajęte pokoje wg obiektu noclegowego i regionu.....	22
Wykres 10. Wydatki odwiedzających w 2007 roku.....	23
Wykres 11. Dochody z turystyki w latach 2001-2006.....	24
Wykres 12. Przyjazdy Polaków na Jamajkę wg miesięcy w 2007 roku.....	28

Spis rysunków:

Rysunek 1. Mapa Karaibów.....	4
Rysunek 2. Mapa Jamajki.....	4

Załączniki:

1 Przyjazdy do Portów Jamajki oraz główne linie rejsowe w 2007 roku.

CRUISE PASSENGERS ARRIVAL BY PORT AND MAJOR CRUISE LINE 2007				
CRUISE LINES	CRUISE SHIPS	CALLS	PAX	TOTAL CALLS PAX
MONTIGO BAY				
CARNIVAL CORPORATION & PLC	Carnival Conquest	50	164,868	
	Costa Fortuna	1	3,001	
	Costa Magica	1	3,117	
	Princess Cruises	3	5,971	
	Golden Princess	1	2,641	
	Island Princess	2	3,893	
	Sea Princess	9	18,178	
	Star Princess	1	2,675	68 204,344
	P & O Cruises	13	16,315	
	Aida Aura	2	2,408	
	Aidavita	5	8,011	20 26,734
	Ocean Village			
ROYAL CARIBBEAN	Enchantment of the Seas	1	2,533	
	Freedom of the Seas	17	67,719	
	Liberty of the Seas	16	65,283	
	Radiance of the Seas	12	26,542	
	Rhapsody of the Seas	8	19,168	
	Voyager of the Seas	1	3,579	55 184,824
	Celebrity Cruises	1	1,820	
	Century	1	1,331	2 3,151
OTHER	Zenith			
		8	6,529	8 6,529
GRAND TOTAL				153 425,582

CRUISE PASSENGERS ARRIVAL BY PORT AND MAJOR CRUISE LINE 2007				
CRUISE LINES	CRUISE SHIPS	CALLS	PAX	TOTAL CALLS PAX
OCHO RIOS				
CARNIVAL CORPORATION & PLC	Carnival Fascination	1	2,451	
	Carnival Freedom	3	9,776	
	Carnival Imagination	38	89,091	
	Carnival Legend	3	7,302	
	Carnival Liberty	10	32,435	
	Carnival Triumph	16	52,033	
	Carnival Valor	1	3,263	
	Carnival Victory	15	46,798	
Costa Cruises	Costa Magica	7	20,328	
	Costa Mediterranea	1	2,320	
Holland America	Westerdam	1	1,899	
Princess Cruises	Caribbean Princess	12	38,862	
	Coral Princess	11	22,053	
	Crown Princess	2	3,966	
	Grand Princess	9	24,593	
	Star Princess	16	43,767	146 400,937
P & O Cruises	Aida Aura	6	7,534	
	Arcadia	2	3,883	
	Ocean Village	2	3,327	
	Oceania	4	7,958	14 22,702
NORWEGIAN CRUISES	Norwegian Dawn	4	9,274	
	Norwegian Dream	2	4,017	6 13,291
ROYAL CARIBBEAN	Enchantment of the Seas	22	53,749	
	Explorer of the Seas	2	6,487	
	Freedom of the Seas	17	68,180	
	Mariner of the Seas	26	90,289	
	Navigator of the Seas	9	30,316	
	Rhapsody of the Seas	7	14,916	
	Voyager of the Seas	8	27,902	
Celebrity Cruises	Century	6	11,263	97 303,102
OTHER		11	9,249	11 9,249
GRAND TOTAL				274 749,281

2. Linie lotnicze kursujące na Jamajkę.

SCHEDULED AIRLINES	2004	2005	2006
AIR CANADA	Calgary Halifax Montreal Toronto Winnipeg	Calgary Halifax Montreal Toronto Winnipeg	Calgary Halifax Montreal Toronto Winnipeg
AIR EUROPE	Milan/Havana		
AIR JAMAICA	Antigua Atlanta Baltimore Barbados Belize Bonaire Boston Cayman Chicago Curacao Ft. Lauderdale Havana Houston London/Heathrow Los Angeles Manchester Miami Nassau Newark New York Philadelphia Orlando St. Lucia Toronto Cayman Havana Nassau Port-au-Prince Santiago-de-Cuba Santo Domingo Turks & Caicos Is.	Antigua Atlanta Baltimore Barbados Bonaire Boston Cayman Chicago Curacao Ft. Lauderdale Havana Houston London/Heathrow Los Angeles Manchester Miami Nassau Newark New York Philadelphia Orlando St. Lucia Toronto Havana Nassau Port-au-Prince Santiago-de-Cuba Santo Domingo Turks & Caicos Is.	Antigua Atlanta Baltimore Barbados Bonaire Cayman Chicago Curacao Ft. Lauderdale Havana London/Heathrow Los Angeles Manchester Miami Nassau Newark New York Philadelphia Orlando Toronto
AIR JAMAICA EXPRESS			
AMERICAN AIRLINES	Boston Miami New York	Miami New York	Dallas Miami New York
AIR SUNSHINE/SHARK/LYNX AIR.	Guantanamo Bay	Guantanamo Bay	Guantanamo Bay
AMERICAN TRANS AIR.	Chicago		
BRITISH AIRWAYS	London/Gatwick	London/Gatwick	London/Gatwick
B.W.I.A.	Antigua Barbados	Antigua Barbados	Antigua Barbados

AIR SUNSHINE/SHARK/LYNX AIR. AMERICAN TRANS AIR. BRITISH AIRWAYS B.W.I.A.	Guantanamo Bay	Guantanamo Bay	Guantanamo Bay
	Chicago		
	London/Gatwick	London/Gatwick	London/Gatwick
	Antigua	Antigua	Antigua
	Barbados	Barbados	Barbados
CAYMAN AIRLINES COFA CONDOR	Port of Spain	Port of Spain	Port of Spain
	St. Maarten	St. Maarten	St. Maarten
	Grand Cayman	Grand Cayman	Grand Cayman
	Panama	Panama	Panama
	Frankfurt	Frankfurt	Frankfurt
CONTINENTAL AIRLINES	Munich	Munich	Munich
	Newark	Houston	Houston
		Newark	Newark
DELTA AIRLINES	Atlanta	Atlanta	Atlanta
		Cincinnati	Cincinnati
		Philadelphia	
L.T.U.	Dusseldorf	Dusseldorf	Dusseldorf
	Frankfurt		Munich
	Amsterdam	Amsterdam	Amsterdam
MARTIN AIR NORTHWEST AIRLINES	Detroit	Detroit	Detroit
	Memphis	Memphis	Memphis
	Minneapolis	Minneapolis	Minneapolis
SPIRIT AIRLINES		Ft. Lauderdale	Ft. Lauderdale
		Orlando	Orlando
			Paramaribo
SURINAM AIRWAYS UNITED AIRLINES	Chicago	Chicago	Chicago
		Washington D.C.	Washington D.C.
U.S.AIR	Boston	Boston	Boston
	Charlotte	Ft. Lauderdale	Ft. Lauderdale
	Philadelphia	Charlotte	Charlotte
	Pittsburgh	Philadelphia	Philadelphia
			Pittsburgh
VIRGIN ATLANTIC			London/Gatwick